

Notranja prijava kršitev in zaščita prijaviteljev po Zakonu o zaščiti prijaviteljev

INFORMACIJE O NAČINU IN POSTOPKIH PRIJAVE KRŠITEV

Javno podjetje Vodovod sistema B (v nadaljevanju: zavezanec) je na podlagi Zakona o zaščiti prijaviteljev (Uradni list RS, št. 16/23, v nadaljevanju ZZPri) sprejel **Pravilnik o vzpostavitvi notranje poti za prijavo kršitev predpisov in zaščiti prijaviteljev**, ki omogoča zaposlenim in drugim osebam v delovnem okolju zavezanca notranjo pot za prijavo kršitev predpisov. Poleg notranje poti, ki jo omogoča zavezanec, je prijavo mogoče podati tudi po zunanji poti in, kadar je ustrezno, tudi institucijam, organom, uradom ali agencijam Evropske unije.

Zavezanec si na ta način prizadeva odpravljati nepravilnosti, njegovo vodstvo pa ne namerava izvajati povračilnih ukrepov zoper prijavitelje, ki v dobri veri prijavijo nepravilnosti.

Pravilnik je dostopen v kadrovske službi ter pri zaupniku.

A) NOTRANJA POT ZA PRIJAVO

Notranja pot je namenjena prijavi kršitev predpisov, ki jih zaposleni ali druge osebe, ki so v podobnem razmerju z zavezancem (v nadaljevanju: prijavitelji), zaznajo v delovnem okolju. Prijava se lahko nanaša na dejansko, morebitno ali na grozečo kršitev oziroma na sum kršitve znotraj delovnega okolja.

Za zaupnika znotraj družbe je imenovan **Igor Kos**.

Prijavo je mogoče podati pisno ali ustno. Za lažjo prijavo in njeno obravnavo je mogoče uporabiti pripravljen obrazec za podajo prijave objavljen na spletni strani podjetja.

Kršitev je mogoče naznaniti zaupniku na naslednje načine:

- po e-pošti zaupnika: **prijava-krsitev@vodovod-b.si**
- po telefonu na številko: **+386 (0)8 201-83-41**
- po pošti na naslov: Sobota Vodovod sistema B d.o.o., Kopališka 2, 9000 Murska Sobota s pripisom »V roke zaupniku za notranjo prijavo kršitve«,
- osebno pri zaupniku po predhodni najavi po telefonu ali e-pošti

Zaupnik bo obravnaval tudi anonimne prijave. V tem primeru bo mogoče povratne informacije dobiti le v primeru, da se v prijavi opredeli možen način komunikacije z zaupnikom.

Vsako prijavo prejme neposredno zaupnik. Podatki o prijavitelju so znani le zaupniku in ne bodo razkriti nikomur. Vsakršen poskus ugotavljanja identitete prijavitelja (npr. s strani vodstva zavezanca, sodelavcev prijavitelja ali drugih oseb) in razkritje podatkov o prijavitelju predstavlja prekršek. Ugotavljanja identitete prijavitelja je kršitev, ki se lahko, tudi s pomočjo zaupnika, prijavi Komisiji za preprečevanje korupcije. Zaupnik bo po potrebi svetoval v primeru, če prijave ne bo mogoče ustrezno obravnavati znotraj organizacije zavezanca in bo po potrebi izdal potrdilo o vložitvi prijave za potrebe v upravnih ali sodnih postopkih. Prav tako bo za pomoč pri izvajanju zaščitnih ukrepov kontaktiral Komisijo za preprečevanje korupcije.

Do zaščitnih in podpornih ukrepov v skladu z ZZPri so upravičeni prijavitelji, ki so prijavo podali v dobri veri za kršitve, ki so se zgodile ali prenehale pred manj kot dvema letoma, proti njim pa se izvajajo povračilni ukrepi. Lažne prijave za katere prijavitelj ve, da niso resnične, niso predmet zaščite in so lahko obravnavane tudi kot prekršek.

Po prejemu prijave zaupnik v roku sedmih dni opravi predhodni preizkus prijave in postopek nadaljuje, če so izpolnjeni pogoji za obravnavo. V kolikor niso, mora o tem obvestiti prijavitelja in mu pojasniti razloge zakaj prijava ne bo obravnavana.

V nadaljevanju obravnave zaupnik oceni, kdo znotraj organizacije lahko pomaga pri preiskavi kršitve in izvedbi ukrepov za odpravo kršitve. Te osebe seznanjeni z vsebino prijave, ne pa tudi s podatki o prijavitelju. Če je za razrešitev prijave druge osebe potrebno seznaniti z osebnimi podatki prijavitelja (ker se npr. kršitev nanaša nanj osebno), ga bo zaupnik zaprosil za soglasje za razkritje osebnih podatkov. Če brez soglasja prijavitelja ne bo mogoče nadaljevati s postopkom, ta pa se z razkritjem ne strinja, bo postopek ustavljen.

Z vsebino prijave (ne pa tudi s podatki o prijavitelju) bo seznanjena tudi oseba, na katero se prijava nanaša (kršitelj), ki bo lahko v postopku sodelovala in ščitila svoje interese, če je to v konkretnem primeru ustrezno.

V postopku ugotovljene kršitve bodo odpravljene v najkrajšem roku. Zaupnik bo po potrebi o kršitvah obvestil tudi pristojne organe, kadar je prijava kršitev zunanjim organom obvezna, in naznanil kaznivo dejanje oziroma vložil kazensko ovadbo v primeru, ko bi pri ugotovljeni kršitvi šlo za kaznivo dejanje, katerega storilec se preganja po uradni dolžnosti.

Najkasneje v treh mesecih od prejete prijave zaupnik prijavitelja seznanjeni z zaključki postopka in z izvedenimi ukrepi oziroma ga seznanjeni s stanjem obravnavane prijave, če postopek v treh mesecih ni zaključen.

Zaupnik o izidu postopka obvesti tudi vodstvo zavezanca, pri čemer se v poročilu osebni podatki prijavitelja ne navajajo.

Podrobnejši način in postopke prijave in obravnave kršitve predpisov je opredeljen v Pravilniku o vzpostavitvi notranje poti za prijavo kršitev predpisov in zaščiti prijaviteljev, ki ga je sprejel zavezanec in je dostopen na njegovi spletni strani.

B) ZUNANJA POT ZA PRIJAVO

Če je zaupnik mnenja, da notranje prijave ni mogoče učinkovito obravnavati ali če prijavitelj meni, da bi v primeru podaje notranje prijave obstajalo tveganje povračilnih ukrepov s strani zavezanca, lahko za prijavo kršitve prijavitelj uporabi zunanjo pot za prijavo. Pri tem mu lahko zaupnik nudi pomoč in sodeluje z organom za zunanjo prijavo, kadar je to potrebno zaradi obravnave prijave pred organom za zunanjo prijavo.

Organi za zunanjo prijavo po ZZPri so:

1. Agencija za komunikacijska omrežja in storitve,
2. Agencija za trg vrednostnih papirjev,
3. Agencija za varstvo konkurence,
4. Agencija za varnost prometa,
5. Agencija za zavarovalni nadzor,

6. Agencija za javni nadzor nad revidiranjem,
7. Banka Slovenije,
8. Državna revizijska komisija,
9. Finančna uprava,
10. Tržni inšpektorat,
11. Urad za preprečevanje pranja denarja,
12. Informacijski pooblaščenec,
13. Inšpekcija za informacijsko varnost,
14. Inšpekcija za sevalno in jedrsko varnost,
15. Inšpekcija za varstvo pred sevanji,
16. Inšpekcija za varno hrano, veterinarstvo in varstvo rastlin,
17. Inšpektorat za delo,
18. Inšpektorat za javni sektor,
19. Inšpektorat za okolje in prostor,
20. Javna agencija za zdravila in medicinske pripomočke,
21. Organi nadzora v skladu s predpisi, ki urejajo porabo sredstev evropske kohezijske politike v RS,
22. Zdravstveni inšpektorat,
23. Slovenski državni holding in
24. Komisija za preprečevanje korupcije.

C) ZAŠČITA PRIJAVITELJEV V PRIMERU POVRAČILNIH UKREPOV

V skladu z 10. členom ZZPri zaupnik prijavitelju, ki je deležen povračilnih ukrepov, nudi informacije o pravnih možnostih ter mu pomaga v upravnih in sodnih postopkih zaradi povračilnih ukrepov na način, da:

- prijavitelju nudi celovite informacije o zaščitnih in podpornih ukrepih ter drugih pravnih možnostih, ki so primerni glede na vrsto konkretnih povračilnih ukrepov;
- prijavitelju izda potrdilo o vloženi prijavi oziroma zagotovi dokazila iz postopka s prijavo, ki jih prijavitelj potrebuje v nadaljnjih postopkih v zvezi s povračilnimi ukrepi.

Če prijavitelj ocenjuje, da za namen uveljavljanja zaščitnih ukrepov potrebuje potrdilo o upravičenosti do zaščite po ZZPri, ga zaupnik usmeri na Komisijo za preprečevanje korupcije, s katero se zaupnik lahko tudi posvetuje glede konkretnih možnosti zaščite prijavitelja.

Zaupnik lahko prijavitelja usmeri tudi na nevladne organizacije, ki prijaviteljem zagotavljajo svetovanje, pravno pomoč in zastopanje v postopkih zaradi povračilnih ukrepov ali psihološko podporo.

Povračilni ukrepi, ki jih zavezanec sproži zoper prijavitelja zaradi podane prijave so naštetih v 19. členu ZZPri:

- odpoved delovnega razmerja;
- suspenz pogodbe o zaposlitvi;
- premestitev na nižje delovno mesto, onemogočanje ali zadržanje napredovanja;
- prenos delovnih nalog, sprememba kraja delovnega mesta, sprememba delovnega časa, zmanjšanje delovne obveznosti, neizplačilo in znižanje plače in drugih dodatkov, neizplačilo nagrad in odpravnin;
- onemogočanje ali zadržanje izobraževanja in strokovnega usposabljanja;
- nizka ocena delovne uspešnosti, nizka letna ocena ali negativna zaposlitvena referenca;
- uvedba disciplinskega postopka, izrekanje disciplinskih ukrepov ali kazni;–
- šikaniranje, prisila, ustrahovanje, nadlegovanje ali izključitev in pomanjkljiva zaščita dostojanstva

- pred takim ravnanjem drugih oseb;
- diskriminacija, slabša ali nepravilna obravnava;
 - opustitev sklenitve pogodbe o zaposlitvi za določen čas ob izpolnjenih pogojih, ki jih zakon določa za sklenitev pogodbe o zaposlitvi za določen čas;
 - odpoved pogodbe o zaposlitvi za določen čas pred potekom časa oziroma pred prenehanjem razloga za sklenitev te pogodbe;
 - druga samovoljna ravnanja delodajalca, vključno z ravnanji, ki povzročajo škodo, tudi za ugled osebe, zlasti na družbenih omrežjih, finančno izgubo, vključno z izgubo posla in izgubo dohodka;
 - predčasna prekinitev ali odpoved pogodbe za nabavo blaga ali storitev oziroma druga prekinitev poslovnega sodelovanja;
 - razveljavitev, začasni ali trajni odvzem licence ali dovoljenja;
 - samovoljno odrejanje opravljanja zdravstvenih pregledov ali pregledov zaradi ugotavljanja delovne sposobnosti;–
 - uvrstitev na črno listo na podlagi neformalnega ali formalnega dogovora v sektorju ali industriji, ki ima za posledico nezmožnost nove zaposlitve prijavitelja v industriji ali sektorju;
 - sprožanje zlonamernih postopkov proti prijavitelju;
 - grožnja s povračilnim ukrepom ali poskus povračilnega ukrepa.

Grožnja zavezanca s povračilnim ukrepom, poskus izvedbe povračilnega ukrepa ali izvedba povračilnega ukrepa je opredeljena kot prekršek.

D) ZAŠČITNI IN PODPORNİ UKREPI

V primeru povračilnih ukrepov zavezanca lahko prijavitelj izkoristi zaščitne in podporne ukrepe, ki jih določa ZZPri in sicer:

- sodno varstvo inčasne odredbe v primeru povračilnih ukrepov (22. člen ZZPri);
- brezplačna pravna pomoč (23. člen ZZPri);
- nadomestilo za primer brezposelnosti (24. člen ZZPri);
- psihološka podpora (25. člen ZZPri).

Naloga zaupnika je, da prijavitelju nudi osnovne informacije o sodnih ali upravnih postopkih oziroma mu pomaga pri koriščenju podpornih ukrepov.

E) POMEMBNE POVEZAVE

- **Zakon o zaščiti prijaviteljev**
<http://www.pisrs.si/Pis.web/pregledPredpisa?id=ZAKO8518>